

Evalueringskulturen på Højbo Friskole

Når vi anvender ordet evalueringskultur, er det fordi, vi betragter hvad evaluering kan gøre for undervisningen i et fremadrettet perspektiv.

Udover at diagnosticere de enkelte elevers faglighed er det nødvendigt for at opnå en kvalificeret skoleudvikling, at vi ser på hele vores organisation.

Vi skal i dag være omstillingsparate og kunne indkooperere nye krav og tiltag.

På Højbo Friskole foretages evaluering på flere forskellige niveauer:

Skolen har udarbejdet 3 hæfter: Højbo Værsgo`undervisning – Organisation – praktiske, som er synlig på skolens hjemmeside, hvor det fremgår hvilket værdigrundlag og hvilke pædagogiske principper skolen arbejder ud fra, samt hvordan skolen organisatorisk er opbygget.

I samarbejde med skolens ledelse, bestyrelse og ansatte evalueres løbende disse hæfter for tilføjelser og evt. forandringer.

Overordnet evalueres der ud fra at få afklaret, hvornår praksis fungerer allerbedst, og hvad der skaber rammerne for dette.

Vi skal i fællesskab finde frem til, hvad der er udviklende faktorer, og hvordan de implementeres i organisationens primære drift, praksis, rutiner etc. for herigennem at blive en integreret del af daglig praksis.

Der er i deadlines kalender afsat datoer for opfølgning, og evt. iværksættelse af nye ønskede initiativer.

Overordnet arbejdes der ud fra en kompetence evaluering, som arbejder med at koble evaluering, læring og metodeudvikling sammen. Der arbejdes frem imod at udvikle og udbygge enkeltpersoners og gruppekompetence indflydelse på de områder og funktioner, der har indvirkning på deres egen præstation og på skolens samlede præstation.

I forbindelse med måling af de opnået faglige mål, arbejdes der med mål-evaluering og virknings-evaluering.

Hvert år i juni måned afleveres gruppelærerne/ klasselærerne elevbeskrivelser, hvor det her fremgår hvilke faglige og sociale udvikling, det enkelte barn har opnået i løbende skoleår.

I beskrivelsen indgår de faglige fag som dansk, matematik og sprogfag, og for trin 3 elever, også de naturvidenskabelige fag.

Skolen foretager løbende evaluering, dels på de ugentlige trinmøder og dels på fælles lærermøder, hvor de enkelte elevers faglige og sociale udvikling tages op.

En gang årligt afholder ledelse, lærergruppe og repræsentanter for skolens fritidsklub et to dages kursus, hvor evaluering af skolens samlede undervisningsplan og nye fokusområder indgår.

Næste opfølgings møde bliver 1. marts 2010.

Højbo Friskole er en trindelt opbygget skole, hvor hvert trin har formuleret deres måde at anvende evaluering.

Evaluering på Trin 1

Det indgår som en naturlig del af dagligdagen, at vi iagttager, vurderer, evaluerer børnenes sociale, emotionelle og faglige kompetencer. Og vi ser, at et godt socialt miljø i klassen giver det nødvendige overskud til at forstå og arbejde med det faglige stof. Vi er som lærere opmærksomme på at børnenes styrker auditivt, visuelt og kinæstetisk er individuelle, og at eleverne derfor har forskellige måder at lære og tilegne sig kundskaber på.

Børnehaveklassen

- K.T.I (Kontrolleret tegneiagttagelse). Testen tages i starten og igen i slutningen af børnehaveklassen.
Testen er en mundtlig dikteret tegneopgave, som læreren læser op for børnene, mens de tegner og følger lærerens sproglige instrukser.
Denne test tages, så lærerne kan se elevens kompetencer og modenhed, samt barnet i forhold til struktur- forståelses- arbejdsform, og derved forstå barnets muligheder og udvikling, så det derved styrkes og støttes bedst muligt.

Dansk

- Evaluering sker løbende ved at følge det enkelte barns faglige udvikling og i forbindelse med fællesemner og opgaver for hele klassen stilles individuelle krav og opgaver, som er hhv. lettere eller sværere end tidligere. Endvidere evalueres der på elevernes læselyst og udvikling og efter opfordring fra skolen læser eleverne 20 min. hjemme dagligt.
- OS 64 (Ord/ stillelæsnings test, 64 ord) evaluerer fagligt standpunkt i læsning i 1. klasse.
OS 120 (Ord/ Stillelæsningstest, 120 ord) evaluerer fagligt standpunkt i læsning i 2. klasse.
SL 60 (Sætningslæsningstest) evaluerer fagligt standpunkt i læsning i 3. klasse.

Prøverne tages efterår og forår og viser det læseniveau klassen har og den spredning, der er mellem eleverne. God eller svag læser skal have lige mulighed for at udvikle deres færdigheder og blive dygtigere gennem læsning af fællestekster læsning af bøger af forskellige sværhedsgrader.

- ST3,tages efterår og forår i 3. klasse og evaluerer fagligt standpunkt i stavning. Prøven peger på fejltyper, hvor eleverne er usikre, og hvor undervisningen derfor bør sætte ind.

Matematik

- MG1, MG2, MG3 (Matematik Grundlæggende 1., 2. og 3. klasse)
Prøven/ evalueringen tages i foråret. Prøven bruges fremadrettet til at tilrettelægge undervisningen, så hver enkelt elev kan udvikle sig og rette fokus på stærke såvel som svage sider i sin kunnen.

Gruppe, emneorienteret undervisning

- Der evalueres løbende gennem mundtlige og praktiske opgaver ved emnets afslutning.
Her evaluerer eleverne også hinanden. De skal bruge evalueringen til at blive klar over, hvad de lærer af et forløb og også meget gerne blive opmærksom på, hvordan de bedst lærer.

Trivsel og sociale kompetencer

- Det er vigtigt, at der er et miljø i klassen, hvor man kan tale om følelser, handlinger, omgangstone, kammeratskaber og selverkendelser. Man skal kunne reflektere over sig selv og andre, lære at lytte til og mærke andre og udvikle sine empatiske kompetencer.
Fællesskabet i klassen og den enkelte elev synliggøres. I perioder formuleres målsætning for indsats og videre udvikling. Eleverne deltager aktivt i konflikt-løsning og andre tiltag.
Alle klassens lærere arbejder hen mod de sociale mål og gruppelæreren koordinerer og evaluerer på trinmøder og fælles lærermøde.

Barnets trivsel og faglige og sociale udvikling evalueres på det årlige hjemmebesøg og i samarbejde med barn, forældre og lærer sættes der faglige og sociale mål for den kommende periode.

Evaluering på Trin 2

Dansk

- Evaluering sker løbende gennem afgrænsede skriftlige og mundtlige opgaver samt fremlæggelser. Skriftlige fremstillinger og mundtlige fremlæggelser i forskellige genrer.
Læsning er en del af mange fag og evalueres på trinnet, så der kan undervises i et samspil. Endvidere evalueres der på elevernes læselyst og -hastighed gennem opfordring fra skolen med 30 min. læsning hjemme dagligt.
- ST4, ST5 og ST6 evaluerer fagligt standpunkt i stavning.
Efterårsprøven viser, om eleverne har lært det i det foregående år, som er forudsætning for det aktuelle års undervisning. Prøven peger på fejltyper, hvor eleverne er usikre, og hvor undervisningen derfor bør sætte ind.
Forårsprøven viser, om eleven har lært det i årets løb, som man har bestræbt sig på.
- SL60 og SL40 evaluerer fagligt standpunkt i læsning.
Prøven viser det læseniveau klassen har og den spredning, der er mellem eleverne. God eller svag læser skal ha' lige mulighed for at udvikle deres færdigheder og for at blive dygtigere. En balance mellem fællestekster og individuelle tekster.
- Diktat Gullhøj, 4., 5. og 6. kl. evaluerer elevens ugentlige fremgang i stavning og retskrivning, der giver mulighed for løbende skift af sværhedsgrad i niveau.

Matematik

- FG4, FG5 og FG6 (Færdigheder Grundlæggende)
Prøven/evalueringen foretages om efteråret. Prøven bruges fremadrettet til at tilrettelægge undervisningen, så hver enkelt elev kan udvikle sig og rette fokus på stærke såvel som svage sider i sin kunnen.
- MG4, MG5 og MG6 (Matematik Grundlæggende)
Prøven/evalueringen foretages i foråret. Prøven bruges fremadrettet til at tilrettelægge undervisningen, så hver enkelt elev kan udvikle sig og rette fokus på stærke såvel som svage sider i sin kunnen.

- Aflevering af ugentlige opgaver giver løbende et overblik over elevernes status. Hvor er stoffet indlært og hvor skal der sættes ind over for den enkelte elev/klassen.

Gruppe, emneorienteret undervisning

- Der evalueres løbende gennem mundtlige/skriftlige fremlæggelser ved emnets afslutning. Her evaluerer eleverne også hinanden. De skal bruge evalueringen til at blive klar over, hvad de lærer af et forløb, og også meget gerne til at blive opmærksom på hvordan de bedst lærer. Desuden skal de bruge evalueringer som udgangspunkt for at sætte mål for deres egen videre udvikling. Evalueringsskema til emneundervisning bruges af eleverne.

Engelsk

- Skriftlig test vedr. de mest brugte grammatiske vendinger. Testen er en indsætningsøvelse og tages på klassens niveau efterår og forår. Her falder ting på plads, der gør det lettere for elev/lærer at bygge videre på elevens kundskaber og færdigheder.

Trivsel/sociale kompetencer

- Evalueres løbende i hverdagen via emner i klassen, klassemøder og elevernes trinmøde samt samtaler med den enkelte elev.
Fællesskabet i klassen og den enkelte elev synliggøres. I perioder formuleres målsætning for indsats og videre udvikling. Eleverne deltager aktivt i konfliktløsning og andre tiltag.
Alle klassens lærere arbejder hen mod de sociale mål og gruppelæreren koordinerer og evaluerer på trinmøde eller fælles læremøde.

Både faglige og sociale kompetencer evalueres ved skole- hjem samtaler. Samtale med definition af faglige og sociale mål. Eleven involveres aktivt i processen via et skema der forberedes hjemme med forældrene. Der bliver afholdt 2 forældremødet om året baseret mest på klassens trivsel og status.

Meningen med evaluering

Lærerens evalueringer i forskellige undervisningsforløb skal give indsigt i hvad eleverne lærer, og hvordan de bedst lærer det som er mål for undervisningen. Evalueringer skal så godt som muligt vise hvad eleverne har let eller svært ved. De skal give læreren grundlag for at vurdere hvad der gør den specifikke indlæring let eller svært for eleven, og hvad der kan hjælpe ham eller hende videre i en faglig udvikling. Det er også vigtigt at eleverne får mulighed for selvevaluering. Læreren lader den enkelte elev evaluere sit eget udbytte samt klassens udbytte som helhed. Det giver eleverne og læreren et overblik over hvor klassen kan tage udgangspunkt næste gang de skal arbejde med samme faglige område, sådan at eleverne kan bygge videre på det de har lært, og genoptage det de ikke blev fortrolige med. Evalueringer skal desuden anvendes i forbindelse med skole-hjemsamtaler og i samarbejdet med kollegaer på trinnet eller i forbindelse med at en anden lærer skal overtage en klasse.

Evaluering på Trin 3

Evalueringens kultur på trin 3

Evalueringen på trin 3 består af en både fremadrettet og en mere statusorienteret evaluering. Evalueringen skal synliggøre elevens styrker og svagheder og herved give mulighed for at eleven og læreren i fællesskab kan opstille mål for elevens videre udvikling, og herved sikre at eleven udvikler sine faglige og sociale kompetencer og muligheder. Evalueringen skal også give læreren indsigt i hvad eleven lærer igennem forskellige undervisningsforløb, og hvordan og hvornår eleven lærer bedst. Evalueringen skal desuden anvendes i forbindelse med skole-hjemsamtaler, samt i samarbejdet mellem de lærer der har eleven i de forskellige fag.

Trivsel og sociale kompetencer

Evalueres løbende i hverdagen via samtaler i klassen, klassemøder og individuelle samtaler, samt ved det ugentlige trinmøde. Evalueringen er både rettet mod den enkelte elev, men også mod den samlede gruppe.

Inden udarbejdelse af elevmapperne og den årlige skole/hjemsamtale evalueres den enkelte elevs trivsel og sociale kompetencer på trinmødet.

Visioner: Udarbejdelse og brug af samtaleblad i forbindelse med skole/hjemsamtaler.

Dansk

I faget dansk evalueres eleverne på trin 3 i forhold til de opstillede mål for faget. Udgangspunktet for evalueringen er den individuelle samtale, som både finder sted i forbindelse med den almindelige undervisning, samt i forbindelse med skole-hjem-samtalen. Samtalen suppleres med en skriftlig evaluering, både i forbindelse med elevmapperne, men også ved returnering af elevarbejde.

I 9. kl. indebærer evalueringen også brug af karakterer. Eleverne får en standpunkt-skarakter i februar og en årskarakter før de skriftlige afgangsprøver i maj.

- Eleverne faglige standpunkt i retstavning og tegnsætning evalueres løbende gennem arbejde med og brug af forskellige diktater. I 9. kl. evalueres elevens faglige standpunkt ved brug af tidligere års FSA afgangsprøver i dansk retstavning.

- Elevernes skriftlige fremstilling evalueres løbende gennem afgrænsede skriftlige opgaver/ oplæg. Der evalueres både under og efter skriveprocessen.

Evalueringen har følgende omdrejningspunkter:

- Evne til at skrive forståeligt, klart og varieret.
- Evne til at udtrykke sine tanker og følelser igennem skriftsproget.
- Elevens genrebevidsthed.
- Evne til korrekt sprogbrug, retstavning og tegnsætning.
- Evne til at styre skriveprocessen, samt tekstens komposition.

I 9. kl. evalueres eleverne ved at der arbejdes med tidligere års FSA afgangsprøver i dansk skriftlig fremstilling.

Den fremadrettede evaluering sikres ved individuelle samtaler når den rettede tekst returneres til eleven.

- For at sikre at eleven fortsat udvikler sin læsekompetence, evalueres eleven også i brugen af forskellige læsemåder ved forskellige læseformål, genrer og medier.

Eleven evalueres i:

- Forskellige læsestrategier
- Indholdsforståelse
- Hastighed

Evalueringen foregår løbende ved forskellige bundne læseopgaver med tilhørende opgaver.

I 9. kl. evalueres eleverne gennem arbejde med tidligere års FSA afgangsprøver i læsning.

Eleverne evalueres i den mundtlige dimension gennem bundne opgaver og fremlæggelser.

Evalueringen synliggøres gennem en fælles dialog i klassen, men også som individuelle samtaler.

Evalueringen tager udgangspunkt i:

- Analyse, fortolkning, perspektivering af forskellige tekster og andre udtryksformer.
- Tale forståeligt og klart i en form der passer til situationen.
- Brug af retorik.
- Evne til at indgå i samtaler og diskussion.

I tiden op til afgangsprøverne evalueres eleverne ved at gennemføre forskellige prøveeksamer.

Evaluering af matematik - Trin 3

I faget matematik evalueres eleverne i forhold til de opstillede mål for faget.

I forbindelse med skiftet fra trin 2 til trin 3, gives der en grundig overlevering i form af samtaler og forskelligt dokumentationsmateriale fra den gamle matematiklærer til den nye. Hver elev gennemgås med hensyn til fagligt standpunkt og måder at arbejde med matematik på.

To gange årligt gennemfører eleverne faglige test, FG- og MG- prøver. Prøverne er diagnostiske, dvs. de peger i retning af elevens stærke og svage sider. Prøverne evalueres med eleven gennem individuelle samtaler og sammenholdes med tidligere prøver.

Ved de årlige samtaler på skolen mellem forældre, elev og lærer, deltager matematiklæreren. Her tales elevens færdigheder og arbejdsindsats igennem. Ligeledes tales der om fremadrettet om hvordan eleven kan arbejde på at forbedre og udvikle sin matematiske kunnen. Dette kan ske ved at der aftales personlige målsætninger indenfor faget for eleven.

I undervisningen fører lærer og elev løbende en dialog om den matematikfaglige udvikling. Undervisningen tilrettelægges således at eleverne individuelt får støtte til at udvikle sig, og evt. forbedre områder, som eleven har behov for.

I samtalerne tilstræbes det at eleven opnår et realistisk billede af sit niveau og udviklingspotentiale.

Der lægges overvejende vægt på hvordan eleven kan dygtiggøre sig fremadrettet.

Der gives ikke årskarakterer i 7. og 8. klasse. Eleven skal dog have mulighed for at få bedømt skriftlige opgaver ud fra karakterskalaen. Læreren vurderer hvornår dette kan ske.

I 9. klasse for eleven standpunktskarakterer og årskarakter i hhv. færdighedsregning og problemregning. Terminsprøven afholdes typisk umiddelbart før vinterferien og bedømmes, som en almindelig afgangsprøve.

I 9. klasse gives eleverne jævnligt mulighed for at prøve opgavesæt der ligner de afsluttende prøver. Elevens besvarelser evalueres grundigt og individuelt, ikke nødvendigvis med en karakter efter 7-skalaen.

Orienterings fagene – geografi, biologi, samfundsfag og historie

I 7. og 8. kl. arbejdes der tematisk med orienterings fagene i gruppetimerne, i 9. kl. arbejdes der fag opdelt.

For at synliggøre elevernes faglige niveau, samt faglige udvikling, får eleverne ofte en lille test ved forløbets start og igen efter forløbet. Denne form for evaluering peger frem mod FSA` s prøveform i biologi og geografi.

Samtidig evalueres der løbende gennem skriftlige rapporter og mundtlige fremlæggelser ved temaets afslutning. Denne evalueringsform leder frem mod den mundtlige prøveform i samfundsfag og historie, samt den fastlagte projektopgave i 7. og 8. kl. og den obligatoriske projektopgave i 9. kl.

Ved den mundtlige fremlæggelse evalueres eleven i sin faglige viden, men også sin evne til at formidle sin viden til andre. Evalueringen er fremadrettet og skal hjælpe eleven til at blive bevidst om sin egen:

- faglige kunne
- formidlingsform
- kropssprog
- stemmeføring
- sproglig formulering

Evalueringen inddrager alle i gruppen som aktivt deltagende. Eleverne lærer at give hinanden en fremadrettet og konstruktiv respons.

Efter projektets eller temaets afslutning vil den tilknyttede lærer ofte have en individuel samtale med den enkelte elev i gruppen. Denne samtale skal hjælpe eleven til at opstille mål for sin videre læring.

Ved projektopgaverne i 7. og 8. kl. samt den obligatoriske i 9. kl. gives der en 3-delt vurdering. Eleven får en skriftlig udtalelse som evalueres gennem en mundtlig dialog

mellem elev og vejleder.

Hvis eleven ønsker det, gives der også en karakter.

Logbogen inddrages i perioder som evalueringsværktøj, specielt ved projektopgaverne hvor logbøgerne indgår i den samlede bedømmelse.

Engelsk

I faget engelsk evalueres eleverne på trin 3 ud fra de opstillede mål for faget.

Engelskundervisningen har en meget mundtlig tilgang til faget, dette afspejler sig således også i evalueringsformen.

Eleverne i 7.-8.kl. evalueres løbende gennem en fælles dialog/ samtale i klassen, men også ved den individuelle samtale og oplæsning.

For at sikre at eleven udvikler sin grammatiske kunne og forståelse, evalueres den ved regelmæssige skriftlige tests og korte stile.

I 9. kl. udvides evalueringsformen så der evalueres både gennem læsning, mundtlige fremlæggelser og samtale. Elevernes grammatiske kunnen og forståelse evalueres gennem stilskrivning.

Tysk

At lære et sprog er en kompleks proces som kræver et sammenspil af forskellige færdigheder. Derfor bliver eleverne løbende vurderet i følgende områder:

- lytteforståelse
- læseforståelse
- tekstforfatning
- redegørelse

I 7. kl. evalueres eleven i udtale og opbygning af basisordforråd (både enkelte ord og faste vendinger).

Spørgsmål til enkle tekster vurderer elevernes lytte- og læseforståelse. Eleven skal kunne uddrage og anvende relevante informationer og bruge strategier til at gætte sig frem.

Tekstforfatning sker efter givet tekstmønster som eleven skal kunne anvende på sig selv.

Vurdering af redegørelse foregår parvis eller som gruppearbejde, hvor elever udtrykke sig på tysk, herunder om sig selv, familie, fritid og skole i et enkelt sprog, med særlig vægt på spørge- og svarteknikker.

I 8. kl. skal eleverne kunne både læse og skrive længere tekster.

I løbet af året skriver eleverne 3 stile, to individuelle og en som gruppearbejde.

Vægten af vurderingen ligger mere på et korrekt sprogbrug. Sprogbruget evalueres

løbende gennem forskellige grammatiske opgaver og test, samt gennem elevens arbejde med rettelse af egen stil. Evalueringen er især rettet mod korrekt bøjning af udsagnsordene, anvendelse af kasus og præpositioner.

I 9. kl. fortsætter arbejdet med elevernes korrekte sprogbrug i tekstforfatning og redegørelse. Vægten ligger nu mere på en forståelse af kultur- og samfundsforhold i Tyskland. Eleverne skal kunne anvende deres grundlæggende viden om levevilkår, værdier og normer i tysksprogede lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier. Vurderingen lægger vægt på at eleverne kan diskutere forskellige aspekter af et emne og formulerer sin mening på tysk.

Musik og idræt

Eleverne evalueres løbende mundtlig. Der gives både respons til den enkelte elev og til hele gruppen. Herudover evalueres eleverne i forbindelse med musik ved at de spiller ved forskellige arrangementer, ex julemarked, sommerfesten og musikfestivalen.

Fra skoleåret 09/10: Hver elev vil ved slutningen af 9. kl. få en individuel udtalelse som vedlægges afgangsbeviset.